

Sociální pojištění

Zaměstnanci, který ukončí pracovní poměr v ČR a odjede pracovat do ciziny, zaniká účast na nemocenském pojištění. Nové pojištění mu opět vznikne, pokud po návratu do ČR vstoupí do zaměstnání, které mu účast na nemocenském pojištění znovu založí. V takovém případě nemá zaměstnanec žádnou oznamovací povinnost vůči OSSZ. Podrobnější informace získáte na www.cssz.cz.

Jestliže došlo k ukončení dosavadní pracovní činnosti v ČR, provede se odhlášení z pojištění ke dni ukončení této činnosti. Jedná-li se o zaměstnance, odhlásí jej zaměstnavatel. Osoba samostatně výdělečně činná tak musí učinit sama.

Po dobu zaměstnání v zahraničí se na vás budou vztahovat právní předpisy o sociálním zabezpečení státu zaměstnání, tzn. budete odvádět příspěvky na pojistné do zahraničního systému sociálního zabezpečení podle tamních právních předpisů.

Rodinné dávky

Pracujete-li v jiné zemi, než kde máte bydliště, je možné, že v zahraničí budete mít nárok na rodinné dávky. Vše bude záležet na tom, kde má trvalý pobyt vaše dítě a zda druhý rodič pracuje či nikoli. Pokud bydlí všichni rodinní příslušníci ve státě, kde mají pojištění, je za dávky zodpovědný tento stát. Nežijí-li vaši rodinní příslušníci ve státě, kde máte vy pojištění, může mít vaše rodina nárok na dávky ve více než jedné zemi. O tom, která ze zemí bude odpovídat za vyplácení vašich dávek, rozhodnou tzv. pravidla přednosti.

Většinou za vyplácení dávek odpovídá země, kde nárok vaší rodiny vyplývá ze zaměstnání či samostatné výdělečné činnosti. Máte-li nárok na dávky v obou uvažovaných státech, je za poskytování dávek odpovědná země, v níž žijí vaše děti, pokud v ní zároveň také pracuje jeden z rodičů. Může se stát, že dávky vyplácené jedním státem budou nižší než ty, které byste bývali dostali v jiné zemi EU, kde vám na ně také vznikl nárok. V takovém případě vám druhý stát rozdíl doplatí.

EURES
Evropské služby zaměstnanosti

www.eures.cz
www.eures.europa.eu

Vydala síť EURES ČR
za přispění Evropské komise, 2012.

CHYSTÁTE SE ZA PRACÍ DO ZAHRANIČÍ?

Informace pro občany ČR, kteří odjíždějí pracovat
do státu EU/EHP nebo Švýcarska.

Evidenci na Úřadu práce ČR

Nejste-li v evidenci Úřadu práce ČR a rozhodnete se odjet za prací do státu EU/EHP, nemusíte tuto skutečnost úřadu hlásit. V případě, že jste v evidenci a chystáte se odjet pracovat do státu EU, je nutné před cestou do zahraničí evidenci ukončit.

Pokud si máte zájem hledat práci v některém ze států EU/EHP a zároveň nechcete přijít o podporu v nezaměstnanosti, můžete využít tzv. transferu podpory v nezaměstnanosti (formulář U2/E303).

S transferem vám nadále bude vyplácena podpora v nezaměstnanosti, i když hledáte zaměstnání v jiné zemi EU. Povinnosti uchazeče o zaměstnání budete plnit stále, ne však již v České republice, ale ve státě, do kterého převod podpory probíhá.

I v případě transferu podpory v nezaměstnanosti platí vaše povinnost informovat zahraniční úřad práce a pobočku Úřadu práce ČR o nastalých změnách – např. o vašem nástupu do zaměstnání.

Postup při transferu podpory v nezaměstnanosti do jiného státu EU

Před odjezdem je nutné splnit podmínky pro transfer podpory:

- Musíte být nezaměstnaní a mít nárok na dávky v nezaměstnanosti.
- Je třeba být v evidenci Úřadu práce ČR alespoň 4 týdny.

Doba jednoho měsíce je uvedena i v nařízení EP a Rady 883/04 a platí pro všechny státy EU, které se touto směrnici řídí. Důvod této lhůty spočívá v tom, že dotyčná osoba žádající o převod dávek musí nejdříve vyčerpat všechny místní možnosti získání nového zaměstnání, než začne hledat práci v jiných členských státech.

Před svým odjezdem zažádejte pobočku Úřadu práce ČR o vydání formuláře U2 (bývalý formulář E303). Evropský formulář U2 je platný pouze pro jednu zemi. Budete-li chtít převést své dávky v nezaměstnanosti do dalšího státu, musíte znovu požádat o vydání nového formuláře.

Po příjezdu do cílového státu

Do 7 dnů od data, které bude uvedeno ve formuláři U2 (datum, kdy jste přestali být k dispozici pobočce Úřadu práce ČR), se musíte zaregistrovat na zahraniční úřad práce. K registraci je nutný formulář U2.

Doporučujeme vám zjistit si co nejvíce informací o svých právech a povinnostech, které jako uchazeč v druhém státě EU máte, a o postupu při registraci na zahraničním úřadě práce.

Dávky vám budou vyplaceny ve výši, v jaké byly vypočteny v ČR. Transfer podpory je možný na 3 měsíce, můžete však požádat o prodloužení této doby až na 6 měsíců. O prodloužení

zažádáte pobočku Úřadu práce ČR písemně před ukončením prvních 3 měsíců transferu. Žádost o prodloužení je nutné zdůvodnit.

Ačkoliv je převod dávek možný až na dobu 6 měsíců, celková doba pobírání podpory v nezaměstnanosti včetně transferu nesmí překročit vaši podpůrnou dobu.

První platba podpory v nezaměstnanosti v rámci transferu se může zpozdít – pobočka Úřadu práce ČR začne vyplácet dávky až po přijetí informace od zahraničního úřadu práce o vaší registraci.

V průběhu transferu podpory jste stále zdravotně pojištěni v České republice, proto je dobré si vyřídit cestovní přípojištění. Informujte svoji českou zdravotní pojišťovnu, že odjíždíte do státu EU s převodem podpory v nezaměstnanosti, a domluvte se na dalším postupu v případě, že v zahraničí naleznete zaměstnání.

Podrobné informace o převodu dávek můžete najít na www.portal.mpsv.cz/eures/e301 nebo se obraťte na krajskou pobočku či kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR v místě vašeho bydliště.

V některých státech EU máte možnost se evidovat na místní úřad práce jako zájemce o zaměstnání – z této registrace neplyne povinnost zahraničního úřadu práce vyplácet vám podporu v nezaměstnanosti a hradit zdravotní pojištění. Máte však možnost spolupracovat s poradci, kteří vám mohou pomoci vyhledat volné pracovní místo, vytvořit životopis, rozšířit si kvalifikaci atd. Předpokladem je komunikativní znalost cizího jazyka.

Více informací vám mohou poskytnout pracovníci poradenské sítě EURES ČR. Kontakty naleznete na českém portálu EURES – www.eures.cz.

Zdravotní pojištění

Před odjezdem za prací do zahraničí kontaktujte svoji zdravotní pojišťovnu a informujte ji o vašem záměru. Máte-li již podepsanou pracovní smlouvu se zahraničním zaměstnavatelem, sdělte pojišťovně datum zahájení výdělečné činnosti. Zdravotní pojišťovna se s vámi domluví na konkrétním postupu.

Pokud se na vás nevztahuje výjimka, není možné podléhat současně právním předpisům dvou či více států EU a nelze hradit příspěvek na zdravotní pojištění v ČR a zároveň odvádět příspěvek na zdravotní pojištění vyplývající z pracovní činnosti v jiné zemi EU.

Jakmile nastoupíte do zaměstnání v zahraničí, zaměstnavatel vás většinou přihlásí k platbě zdravotního a sociálního pojištění i daně z příjmu.

Informace o zdravotním pojištění a o vašich povinnostech vám poskytne zdravotní pojišťovna nebo Centrum mezistátních úhrad – www.cmu.cz.